

Rektorsområde E
Östra skolan

**PLAN MOT DISKRIMINERING, TRAKASSERIER, SEXUELLA TRAKASSERIER
OCH KRÄNKANDE BEHANDLING.**

SKOLAN SKA VARA TRYGG FÖR ALLA

Alla elever ska kunna delta i all verksamhet på likvärdiga villkor.

Planen omfattar arbetet inom förskoleklass, grundskola årskurs 1–6 samt fritidshem.

Planen gäller från 2024-10-01 till 2025-09-30.

Innehåll

SKOLAN SKA VARA TRYGG FÖR ALLA2

Syfte 2

Lagar av relevans2

Definitioner av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling 2

Former av diskriminering 3

Upprättande av Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling 4

Kränkande behandling 6

Främjande arbete 6

Kön och könsöverskridande identitet eller uttryck 8

Etnicitet 9

Religion och annan trosuppfattning 10

Funktionsnedsättning 11

Sexuell läggning 12

Rutiner för hur elever och vårdnadshavare kan anmäla diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i fritidshem, förskoleklass och grundskola 13

Skolans rutiner för anmälan och åtgärder vid förekomst av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i fritidshem, förskoleklass och grundskola 13

SKOLAN SKA VARA TRYGG FÖR ALLA

Syfte

Alla barn och elever har lika rättigheter. I vårt arbete med Plan mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling främjar vi barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder, samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Alla som arbetar i verksamheterna utgår från ett normkritiskt förhållningssätt, den värdegrund som våra läroplaner föreskriver samt relevanta lagar. Barn och elevers delaktighet i arbetet med planen framgår tydligt.

Alla som befinner sig i våra verksamheter, elever, personal och vårdnadshavare, känner till hur vi arbetar och vet vart man kan vända sig i frågor som berör diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling.

Lagar av relevans

Det finns två lagar, Skollagen (2010:800) och Diskrimineringslagen (2008:567) vilka har som gemensamt syfte att skydda barn och elever mot kränkningar och diskriminering. En plan mot kränkande behandling ska enligt skollagen upprättas årligen. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas, genomföras och följas upp under året.

Enligt diskrimineringslagen ska aktiva åtgärder i form av ett förebyggande och främjande arbete ske för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter.

Definitioner av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Vad är diskriminering?

Diskriminering innebär att ett barn eller elev missgynnas direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt av den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Diskrimineringsgrunde

Kön: Man eller kvinna.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Med könsidentitet och könsuttryck avses att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än det som registrerats för hen vid födelsen. Begreppen omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det

som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr.

Etnisk tillhörighet: Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Etnisk tillhörighet handlar om hur du identifierar eller uppfattar dig själv. Det är alltså individen själv som definierar sin eller sina etniska tillhörigheter utifrån sin bakgrund och sin individuella historia.

Religion eller annan trosuppfattning. Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

Funktionsnedsättning: Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Tillfälliga begränsningar av en persons funktionsförmåga är inte en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening.

Sexuell läggning: Definieras av lagen som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning. Diskrimineringslagens skydd omfattar situationer och förutsättningar som har ett nära samband med den sexuella läggningen, såsom att ha sexuellt umgänge eller att bo och leva med någon av samma kön eller av annat kön.

Ålder: Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering som har samband med ålder. Lagen gäller inom arbetsliv, varor och tjänster och flera andra samhällsområden. Förbudet är i princip lika för samtliga diskrimineringsgrunder, med några få undantag.

Former av diskriminering

Direkt diskriminering: Direkt diskriminering är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. För att det ska räknas som diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering: Indirekt diskriminering är när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder. Då kan regeln vara diskriminerande, trots att det är samma regel som tillämpas för alla

Vad är trakasserier?

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Vad är kränkande behandling?

En kränkning är ett beteende som är oönskat och kränker värdigheten utan att ha ett samband med diskrimineringsgrunderna. Det är barnet/eleven som är utsatt som avgör vad som är oönskat och kränkande. För att det enligt lag ska vara fråga om kränkning måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Både barn och personal kan göra sig skyldiga till kränkningar.

Både **trakasserier** och **kränkande behandling** kan vara fysiska (knuffar, sparkar slag), verbala (nedsättande ord, förlöjliganden, ryktesspridning, hot), psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer) och texter/bilder (teckningar, lappar, fotografier, sociala medier). Verksamheten har ansvar för kränkningar t e x nätmobbning som äger rum på fritiden om det får åverkan på verksamhetstid.

Upprättande av Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Enligt skollagen ska det årligen upprättas en plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det ska finnas en plan för varje enskild verksamhet. Planen ska fungera som ett förebyggande verktyg och vara anpassad till de behov som kommit fram vid en kartläggning. Utifrån kartläggningen analyseras orsaker eller risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten. Eleverna vid verksamheten ska vara delaktiga i arbetet med planen. I planen ska framgå vilka **främjande** och **förebyggande** åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under året och kan ses som en dokumentation av det arbetet och de rutiner som upprättas. En redovisning av hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande årsplan. Planen ska innehålla främjande åtgärder för samtliga diskrimineringsgrunder. Fritidshem, skola och förskoleklass ska synliggöras i planen.

Främjande arbete

Främjande arbete avser det arbete som ständigt pågår utan att föregås av något särskilt problem. Det syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde och bidra till en miljö där alla känner sig trygga och utvecklas. Arbetet berör alla och ska omfatta alla diskrimineringsgrunderna i det vardagliga arbetet men har inte särskilda mål kopplade till enskilda händelser.

Främjande arbete:

- Planerade rastaktiviteter
- Scheman på mellanrumsprocesser
- Elev- och klassråd
- Temadagar
- Miljöråd
- Matråd
- Elever som representanter i trygghetsteam
- Pedagogiska måltider

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om direkta insatser för att ta bort risker för kränkande behandling och motverka diskriminering.

Arbeta med aktiva åtgärder

Det förebyggande arbetet görs i följande fyra steg:

1. Kartläggning av risker för kränkningar.
2. Analys av orsaker till riskerna.
3. Sätta upp mål och bestämma åtgärder.
4. Följa upp och utvärdera.

1. Kartlägga risker för kränkningar

Kartläggning av verksamheten görs för att upptäcka risker för kränkande behandling. Där ingår också elevernas egen uppfattning om kränkningar och mobbning. En kartläggning kan ske på olika sätt:

- enkäter
- samtal med elever och personal
- trygghetsvandringar
- dokumentation av kränkande behandling
- observationer
- Sammanställning av kränkningar: klass/typ av kränkning

2. Analys av orsaker till riskerna

När kartläggningen genomförs analyseras orsakerna till riskerna för kränkande behandling. Utifrån det sätts det upp konkreta mål för att förebygga kränkningar.

3. Planera och genomföra åtgärder

Planera för åtgärder utifrån målet. (åtgärd, när, vem)

4. Följ upp och utvärdera

Åtgärderna följs upp och utvärderas. Om målen inte är uppnådda kan det behövas nya åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Utvärdering från Likabehandlingsplanen 2023-2024

Regelbundna samtal i klassrummet angående toaletterna. -visa respekt - Vi lär oss att inte slita inte i dörrarna -se till att det är fint och prydligt. Toaletterna har blivit bättre då vi har börjat låsa dem samt att skyltar finns för att arbeta förebyggande. Elevrådet fungerar bra men miljörådet måste kanske göras om för att eleverna ska få ännu större inflytande. Ett samarbete med måltidsservicen har startat för att förbättra kunskapen kring vad och varför vi äter vissa maträtter. Varför vi inte alltid får som vi vill och hur vi kan minska på matspill. Detta har även lett till att eleverna har fått större ingång till köket och även inflytande kring innehåll om sina maträtter.

Rasterna har blivit mycket bättre sedan vi anställde en person som tar hand om enbart rastaktiviteter. Vi ser att fler elever använder redskap som finns ute och fler elever rör på sig. Vi har även blivit en Generation-Pepskola som har gjort att vi har kunnat arbeta bredare och arbeta efter ett årshjul.

Vi måste bli bättre på att tillsammans förhålla oss till samma regler när det gäller hela skolan. Vi måste bli bättre på att ha regler kring var vi ska lämna telefonerna under lektionerna.

Elever från mellanstadiet har hjälpt elever från lågstadiet då vi har gjort enkäter men också olika deltagningar för att skapa en skola för alla. Vi använder oss av generellt bildstöd i klassrummen och täcker upp med extra pedagoger i klasserna efter behov. Eleverna har också tillgång till hjälpmedel efter behov så som skärmar, sittkuddar, hörselkåpor etc. Vid sjukdomar styrs befintlig personal till de grupper som har störst behov.

Kränkande behandling

Mål främjande arbete under perioden 2024-10-01--2025-09-30

- Alla ska känna glädje och lust inför rasterna.
 - Alla ska känna sig trygga på rasterna i omklädningsrum, kapprum och i korridorer.
 - Alla elever ska känna trygghet i klassrummet.
 - Ingen ska utsättas för verbala eller fysiska kränkningar i sporthallens omklädningsrum, kapprum och i korridorer.
-
- dagliga och kontinuerliga möten med varje enskild elev

Främjande arbete

- Få aktiva och trygga elever på rasterna genom organiserad rastverksamhet.
- Rastvärdar finns för att täcka upp hela skolgården.
- Vuxna i omklädningsrum.
- Åk 1–3 går med en vuxen till och från idrotten.
- Vuxennärvaro i korridorer och kapprum.
- Mobilfri skola.
- Trygghet vid toabesök
- Miljöråd
- Matråd
- Vi bjuder in samhällets olika representanter ex polis, politiker, författare
- Delade raster mellan årskurserna
- Möta varje elev utifrån hens förmåga

Få fler elever engagerade på rasten.	Titta på scheman och fylla i vem som är var och när Genomtänkta placeringar och bemanning av vuxna	Rastpedagogen Rastpedagogen	Innan skolstart Morgonmöte
--------------------------------------	---	------------------------------------	-----------------------------------

Studion behöver starta ett samarbete med mentorer gällande mellanrumsprocesser vid byte mellan klassrum och Studion. Vi behöver en rutin för överlämningar av elever samt när elever är frånvarande.	Det behövs en inomhusvårdare som kollar till när eleverna kommer in.	Studion samt lärare vars elever som är där	Innan skolstart
--	--	--	-----------------

Kön och könsöverskridande identitet eller uttryck

- Vår skola ska aktivt arbeta för att främja flickors och pojkars lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter.
- Flickor och pojkar ska behandlas lika och ges samma möjligheter på vår skola.

Främjande arbete

- Aktiva diskussioner personal-personal och personal- elever.
- Gå igenom planen för kränkande behandling. .
- Granskar läromedel och ser om det finns könsstereotypa bilder.
- Granska och analysera elevernas resultat och se om de varierar beroende på kön.
Detta blir då ett underlag för att planera en mer könsneutral undervisning.
- Välja ämnen och intresseområden som kan passa alla elever.
- Se till att alla elever är aktiva under lektionerna.
- Anpassad litteratur finns att tillgå i skolbiblioteket.

Vad Vilken åtgärd?	Hur Hur ska vi göra?	Vem Vem ansvarar?	När När ska det göras?
Främja elevernas lust till att delta i alla typer av aktiviteter/lekar oavsett tillhörighet	Vuxenstyrda aktiviteter där vi vuxna deltar och arbetar för att skapa trygghet och ett accepterande klimat.	Alla vuxna.	Kontinuerligt under året.
Arbeta med sociala mål för att stärka eleverna i det sociala för att på sikt påverka så att eleverna får med sig trygghet i klassrummet och lättare kan delta i gruppsammanha	Utmana könsrollerna med normtypiska aktiviteter som alla får delta i.	Alla vuxna.	Kontinuerligt under året

ng och aktiviteter.			
------------------------	--	--	--

Etnicitet

Mål främjande arbete under perioden

- Skolan ska arbeta aktivt för integration och inkludering och betona att vi alla hör ihop.
- Arbeta aktivt med elevernas olika bakgrund och kultur.
- Öka kunskaperna kring elevernas olika bakgrund och kultur bland personalen.

Främjande arbete

- Delta i World Children´s Price
- Få fler delaktiga i rastverksamhet med styrda aktiviteter vid flera raster per vecka.
- Se filmer om olika kulturer och länder och diskutera i klass.
- Anpassad litteratur finns att tillgå i skolbiblioteket.
- Genom aktiviteter och lektionsupplägg.
- En gemensam temadag kring etnicitet.
- Forum där personalen får diskutera hur vi aktivt kan arbeta med etnicitet.
- Föreläsning/ kompetensutveckling.

Vad Vilken åtgärd?	Hur Hur ska vi göra?	Vem Vem ansvarar?	När När ska det göras?
Uppmärksamma olika högtider samt lära oss Hälsningsfras och något nytt ord i veckan	Mångkulturella kalendern	Team 6	HT 24
Matfestival från olika länder	Ta hjälp av måltidsservicen när vi firar dagen PEP-dagen	Trygghets teamet	HT 24

Religion och annan trosuppfattning

Mål främjande arbete under perioden

Uppmuntra eleverna att diskutera existentiella och religiösa frågor för att öka förståelsen oss människor mellan.

Främjande arbete

- Ha diskussioner om livsfrågor utifrån film, litteratur och inte minst vår verklighet.
- Öka kunskapen om trosfrågor - bjuda in personer med annan trosuppfattning eller göra studiebesök.
- Vi ska fokusera på allmänmänskliga likheter. Vi ska få alla individer att förstå att vi lever tillsammans.
- Anpassad litteratur finns att tillgå i skolbiblioteket.

Vi har i form av litteratur samt film arbetat med olika trosuppfattningar samt religion. Vi har bjudit in andra verksamheter in till skolan för att sprida om kunskapen kring olika uppfattningar.

Vad Vilken åtgärd?	Hur Hur ska vi göra?	Vem Vem ansvarar ?	När När ska det göras?
Uppmärksamma olika högtider samt lära oss Hälsningsfras och något nytt ord i veckan	Mångkulturella kalendern	Team 6	HT 24

Funktionsvariation

Mål främjande arbete under perioden

- Vår skola ska underlätta för elever som har någon form av funktionsvariation..

Främjande arbete

- Öka kunskapen hos eleverna vad ett liv med funktionsvariation innebär.
- Skapa förståelse om olikheter i den egna klassen/gruppen.
- Öka kunskapen för eleverna om hur klassrumsmiljön påverkar alla elever.
- Anpassad litteratur finns att tillgå i skolbiblioteket.

Vi har arbetat med målen som vi har satt upp dock är vi inte nöjda då vi känner att vi borde ha kunnat involvera idrotten mer. Vår mål till nästa termin är att inkludera fler ämnen som kan skapa möjlighet för fler elever att öka kunskapen för olika funktionsnedsättningar.

Vad Vilken åtgärd?	Hur Hur ska vi göra?	Vem Vem ansvarar ?	När När ska det göras?
Att lyfta olika funktionsvariationer, även de som inte syns	Arbeta aktivt med detta, ex prata om hur normer påverkar individens deltagande.	Alla i team	Arbetas med under hela läsåret
Uppmärksamma utifrån elevgruppen. Vardagliga samtal (men vid aktiviteter som uppmärksammar högtider är det viktigt med klassrum tillhörigheten	Rocka sockorna	Alla i team m	2024-03 Under hela kalender året

Sexuell läggning

Mål främjande arbete

- Vår skola ska aktivt bidra till att öka kunskapen inom detta område.

Främjande arbete

- Öka kunskapen om vad det innebär att ha olika sexuella läggningar - diskutera i klassen att kärlek och familjer kan se ut på olika sätt.
- Uppmärksamma den internationella HBTQI-dagen, PRIDE
- Uppmärksamma att olika religioner har olika syn på detta
- Anpassad litteratur finns att tillgå i skolbiblioteket.

Vi har uppmärksammat de Internationella HBTQ-dagen, PRIDE dock har vi inte haft temadagar såsom vi bestämde. Personalen har med sina klasser arbetat men vi skulle bli bättre på att integrera elever och låta hela skolan arbeta på vissa dagar som vi bestämmer.

Vad Vilken åtgärd?	Hur Hur ska vi göra?	Vem Vem ansvarar?	När När ska det göras?
Ta upp allas olikheter och lika värde.	Prata och jobba om kärlek- KÄRLKSVECKA	Alla i team	Alla- hjärtansdag veckan
Starta en egen prideparad! Acceptans och bredda bilden av vad kärlek är		vt 25	Trygghetsteam

Rutiner för hur elever och vårdnadshavare kan anmäla diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i fritidshem, förskoleklass och grundskola.

I första hand kontaktar du ansvarig pedagog på skolan. Om du inte tycker att du blir lyssnad till, eller inte får den hjälp som krävs för att kränkningarna ska upphöra, vänder du dig till skolledningen på skolan.

Rutiner för hur personalens och rektors anmälningskyldighet ska fullgöras

All personal som arbetar i fritidshem, förskoleklass och grundskola som får veta att en elev **upplever** att sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska dokumentera händelsen och anmäla det till skolledningen som i sin tur ska anmäla händelsen till huvudman.

Skolans rutiner för anmälan och åtgärder vid förekomst av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i fritidshem, förskoleklass och grundskola.

Elev upplever sig blivit utsatt av annan elev

1. Den personal som får kännedom om att en elev upplever sig blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling ska anmäla händelsen till bitr. rektor eller rektor.
2. Skolledningen anmäler händelsen till huvudman.
3. Den personal som fått kännedom om händelsen startar en utredning genom att:
 - samtala med den som är utsatt (för att få information och kunskap om situationen och för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller kränkande behandlingen att upphöra).
 - samtala med den eller de som utfört handlingen (för att få information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller kränkande behandling att upphöra).

Utredningens omfattning och metod anpassas till varje enskilt fall. Ibland kan det vara tillräckligt att med några få frågor få händelsen uppklarad. I andra fall kan det behövas mer långtgående utredning och omfatta fler elever. En sådan utredning kan t.ex. omfatta observationer. Omfattande utredning kan i vissa fall behöva konsultera elevhälsoteamet.

1. Berörda elever uppmanas att berätta hemma.
1. Ansvarig personal tar kontakt med berörda elevers vårdnadshavare.
1. Ansvarig personal ser till att en uppföljning och utvärdering sker inom de närmaste dagarna med berörda elever, vårdnadshavare, berörd personal och i förekommande fall elevhälsan. Skolledningen informeras.

1. Om kränkningen eller trakasserier fortsätter kallar skolan till en samtalsgrupp bestående av elevhälsoteamet och de berörda eleverna med vårdnadshavare.

1. Beroende av uppföljningens resultat avslutas ärendet alternativt om åtgärderna inte varit tillräckliga måste andra och kompletterande insatser genomföras.

Den som utreder diskriminering, trakasserier eller kränkande handlingar ansvarar för att dokumentation sker.

Elev upplever sig utsatt av personal

Den personal som får kännedom om att en elev upplever sig blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling av annan personal ska berätta det skyndsamt för bitr. rektor eller rektor.

Skolledningen anmäler ärendet till huvudmannen.

Skolledningen startar en utredning genom att:

samtala med den som är utsatt (för att få information och kunskap om situationen och för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller kränkande behandlingen att upphöra).

samtala med den eller de som utfört handlingen (för att få information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller kränkande behandling att upphöra). Utredningens omfattning och metod anpassas till varje enskilt fall. Ibland kan det vara tillräckligt att med några få frågor få händelsen uppklarad. I andra fall kan det behövas mer långtgående utredning. En sådan utredning kan t.ex. omfatta observationer. Omfattande utredning kan i vissa fall behöva konsultera HR och vid behov även fackligt ombud.

Vårdnadshavare informeras.

Skolledningen kallar vid behov till möte med elev, vårdnadshavare och berörd medarbetare.

Skolledningen ser till att uppföljning och utvärdering sker med berörd elev, vårdnadshavare och berörd personal.

Eventuell vidare handläggning avgörs efter uppföljningen.

Dokumentation

Den som utreder diskriminering, trakasserier eller kränkande handlingar ansvarar för att dokumentation sker.